

ROBUSTA

การตัดแต่งกิ่งเมื่อกาแฟอายุ 1 ปี วิธีที่ 2

ต้นกาแฟปีที่ 2-4

ดูแลให้มีกิ่งหลัก 3-5 กิ่งที่สมบูรณ์ ไม่มีโรค-แมลงรบกวน และตัดแต่งกิ่ง ดังนี้

- ตัดกิ่งย่อยตรงพุ่มด้านบนออกบ้าง เพื่อให้แสงแดดลอดเข้ากลางพุ่มได้
- ตัดกิ่งแขนงออกให้หมด
- ตัดกิ่งอ่อนแอ ไม่ติดผลออก โดยเฉพาะกิ่งที่อยู่ภายในพุ่มต้น
- ตัดกิ่งที่มีโรค-แมลง กิ่งดำ นำไปเผาทำลาย
- ตัดกิ่งนอนที่อยู่ด้านล่างให้สั้นลง เพื่อไม่ให้ใบระพัน

หมายเหตุ:

ปีที่ 2 ต้นควรมีพุ่มรัศมีกว้างประมาณ 70-100 ซม. และสูง 70-100 ซม.

ปีที่ 3 เริ่มให้ผลผลิตแล้ว

ปีที่ 4 ให้ผลผลิตเต็มที่

การตัดเวียน วิธีที่ 1

ต้นกาแฟปีที่ 5 :

ตัดเวียนวิธีที่ 1

- **ปีที่ 5:** ต้นฝน หมายถึงกิ่งที่แก่และให้ผลผลิตน้อยที่สุดไว้ 1 กิ่ง เลี้ยงกิ่งใหม่ตรงจุดที่จะตัดกิ่งแก่ รอจนเก็บเกี่ยวแล้วจึงตัดกิ่งแก่นั้นออก ส่วนกิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เช่น กิ่งแขนงอื่นๆ กิ่งแห้งตาย กิ่งดำ กิ่งอ่อนแอ ตัดทิ้งตามปกติและตัดกิ่งเพื่อให้แสงเข้ากลางพุ่มต้นได้
- **ปีต่อๆไป:** เลี้ยงกิ่งใหม่เพิ่ม 1 กิ่ง ตัดกิ่งแก่ออก 1 กิ่ง (หลังตัด ต้นมีกิ่งให้ผลเท่าเดิม และมีกิ่งใหม่ 1 กิ่งเสมอ)

ตัดเวียนวิธีที่ 2

- **ปีที่ 5:** หลังเก็บเกี่ยว ตัดกิ่งหลักที่ให้ผลน้อยที่สุดออก 1 กิ่ง เลี้ยงกิ่งแขนงใหม่แทนที่กิ่งที่ตัดไป นอกนั้นตัดเหมือนวิธีที่ 1
- **ปีต่อๆไป:** ตัดกิ่งแก่ออก 1 กิ่ง และเลี้ยงกิ่งใหม่เพิ่ม 1 กิ่ง (หลังตัด ต้นมีกิ่งให้ผลลดลง 1 กิ่ง และมีกิ่งใหม่ 1 กิ่งเสมอ)

การตัดเวียน วิธีที่ 2

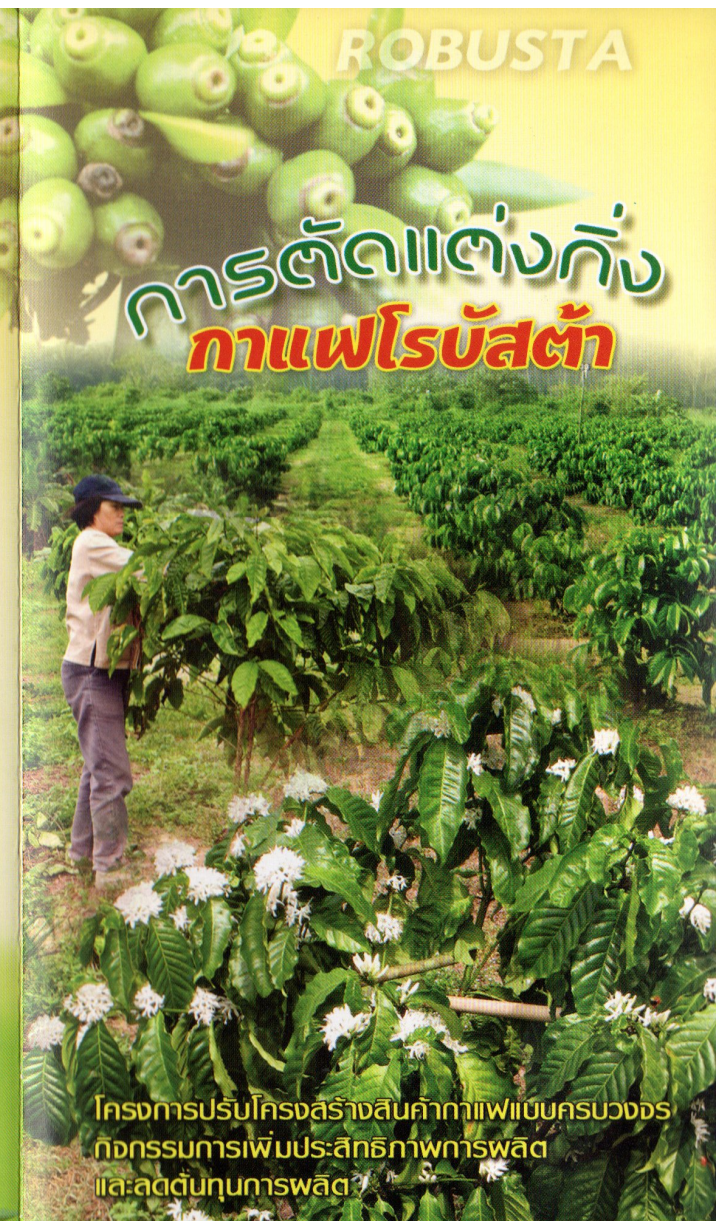
จัดทำโดย :

- ดร.สุรรัตน์ ปัญญาโตนะ
- น.ส.ปานทิพย์ นพธินวงศ์
- นายศุภรัฐ เลี้ยวเจียง

พิมพ์ครั้งที่ : 1 ปี 2554 จำนวน 4,000 แผ่น

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร ต.วิสัยใต้ อ.วิสัย จ.ชุมพร 86130
โทร: 077-556 073 โทรสาร: 077-556 026

ROBUSTA

การตัดแต่งกิ่ง กาแฟโรบัสต้า

โครงการปรับปรุงโครงสร้างสินค้ากาแฟแบบครบวงจร
กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
และลดต้นทุนการผลิต

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร
สถาบันวิจัยพืชสวน
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การตัดแต่งกิ่ง กาแฟโรบัสต้า

จุดประสงค์ของการตัดแต่งกิ่งกาแฟ

- 1 เพื่อให้ต้นมีผลผลิตสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- 2 เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการเจริญเติบโต (การสร้างกิ่ง/ก้าน/ใบ) และการให้ผลผลิต (ดอกและผล)
- 3 เพื่อให้ต้นมีความแข็งแรงและสมบูรณ์ดี
- 4 อื่นๆ เช่น ช่วยในการควบคุมโรค-แมลงได้ดีขึ้น และช่วยให้ทำการเก็บเกี่ยวผลได้สะดวกขึ้น

ข้อควรทราบในการตัดแต่งกิ่งกาแฟ

- 1 กิ่งกาแฟ มี 2 แบบ คือ

ก) กิ่งหลัก หรือกิ่งตั้งตรงรวมทั้งกิ่งแขนง

กิ่งตั้งตรง หรือกิ่งหลัก

ข) กิ่งให้ผลผลิต หรือกิ่งนอน (กิ่งชั้นที่ 1) รวมทั้งยังมีกิ่งย่อย (กิ่งชั้นที่ 2) ซึ่งเกิดบนกิ่งชั้นที่ 1 อีกด้วย นอกจากนี้อาจมีกิ่งย่อยที่เป็นกิ่งชั้นที่ 3 อีกด้วย

กิ่งชั้นที่ 2

กิ่งชั้นที่ 1

- 2 กิ่งแขนง ปรกติกาแฟโรบัสต้าจะมีกิ่งแขนง เกิดขึ้นบนกิ่งหลัก จะมีมากหรือน้อยขึ้นกับพันธุ์ การริดแขนงควรทำทุก 2-3 เดือน เพื่อให้พุ่มต้นโปร่ง หากปล่อยทิ้งไว้จะมีปัญหาโรค-แมลงตามมาได้

กิ่งแขนงที่ควรริดออกทุก 2-3 เดือน

- 3 ระบบกิ่งและการให้ผลของกาแฟบนกิ่งหลักแต่ละกิ่งจะมีกิ่งให้ผลเรียงขึ้นไปรอบกิ่งหลัก กิ่งและข้อที่อยู่ติดกับโคนกิ่งหลักจะให้ผลผลิตก่อนและแต่ละข้อมักให้ผลผลิตครั้งเดียว กิ่งให้ผลแต่ละกิ่งจะให้ผลนาน 2-3 ปี ก็จะร่วงหลุดไป กิ่งให้ผลที่เกิดบนกิ่งหลักส่วนถัดไป (ทางปลายยอด) ก็จะให้ผลในปีถัดไป เรื่อยไปเช่นนี้

ลักษณะการให้ผลผลิตในปีแรก

ดังนั้นกิ่งหลักที่มีอายุมากจะยาวหลายเมตรและตรงโคนกิ่งจะโล่ง ไม่มีกิ่งให้ผลเลยแต่กลับมีกิ่งให้ผลไปรวมเป็นกระจุกตรงปลายกิ่งหลัก ต้นที่มีสภาพเช่นนี้จะมีส่วนของกิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์มากและมีส่วนที่ให้ผลผลิตน้อย ต้นกาแฟจึงควรมีการตัดแต่งกิ่งสม่ำเสมอทุกปีเพื่อให้มีสัดส่วนของกิ่งที่ให้ผลผลิตอย่างเหมาะสม

กิ่งหลักที่มีอายุมากจะมีผลกระจุกอยู่ที่ปลายกิ่ง

ROBUSTA

- 4 พุ่มต้นกาแฟควรโปร่ง แสงแดดส่องเข้าไปในพุ่มได้ทั่วถึง กิ่งจะมีตาดอกเพิ่มขึ้นและปัญหาโรค-แมลงจะลดลง

ต้นโปร่ง แสงแดดเข้ากลางพุ่มได้

ข้อควรปฏิบัติในการตัดแต่งกิ่ง

- ก่อนตัด ให้ดูทรงต้นโดยรวม เลือกกิ่งแขนงที่จะเป็นกิ่งหลักใหม่ทดแทนกิ่งหลักเดิมก่อน ค่อยตัดกิ่งเดิมออก
- ตัดกิ่งไร้ประโยชน์ให้หมด เช่น กิ่งแห้ง กิ่งแขนง กิ่งแคะแกระน กิ่งไม่ให้ผล ซึ่งมักอยู่ในทรงพุ่ม
- ตัดเพื่อเปิดทางให้แสงผ่านเข้ากลางพุ่มต้น โดยเฉพาะส่วนบนตรงกลางพุ่มต้นมักมีกิ่งย่อยแน่นที่บดบังต้องตัดออกบ้าง

วิธีการตัดแต่งกิ่งกาแฟ

ต้นกาแฟปีที่ 1: วิธีที่ 1

เมื่อต้นมีใบ 5-6 คู่แรกและใบคลี่โตเต็มที่แล้ว ตัดปลายยอดที่ความสูง 50 ซม. เพื่อให้ต้นมีกิ่งหลักเพิ่ม เลือกไว้ 3-5 กิ่งหลัก ให้กระจายตัว ไม่เบียดกัน

ต้นกาแฟปีที่ 1: วิธีที่ 2

ขณะปลูก นำต้นลงปลูกเฉียง 45 องศา รอจนเกิดกิ่งใหม่ เลือกไว้ 3-5 กิ่ง แล้วค่อยตัดต้นเดิมทิ้งไป

